

РЕШЕНИЕ

№ 5632

гр. София, 22.08.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в публично заседание на 15.07.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Цонка Вретенарова, като разгледа дело номер **5627** по описа за **2013** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) вр. чл.118 от Кодекса за социално осигуряване.

Делото е образувано по жалба на Х. К. И. с ЕГН [ЕГН] от [населено място], срещу Решение № РО - 244/24.04.2013г. на директора на Столично управление "Социално осигуряване" като се иска отмяната му.

В жалбата са изложени доводи за несъответствие с материалния закон - конкретно с чл. 82,ал.1 КСО относно правото на жалбоподателката като учаща, липсата на легална дефиниция на понятието учащ по КСО или Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС), поради което употребяването на този израз в общоприетия смисъл- Поради това неправилно органът е приел, че е приложим чл.34,ал.3 от НПОС по отношение на жалбоподателката, тъй като за специалността „право“ обучението не приключвало с последния учебен семестър, и дипломирането ѝ, а учението продължава и по времето, на 6-месечния теоретико-практически юридически стаж по чл. 294 от Закона за съдебната власт, необходим за придобиване на юридическа правоспособност. Твърди се неправилно приложение и на чл.11, ал.1 от Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността „право“ по съображения за предвиденото по чл.13, ал.3 от същата Наредба. Твърди се, че чл. 34,ал.3 от НПОС противоречи на чл.294,ал.1 от ЗСВ, в който случай на основание чл.15,ал.3 от Закона за нормативните актове се иска

от съда да приложи акта от по-висока степен. Неправилно на основание принципа по чл.5 от АПК за прилагане на нормативния акт от по-висока степен при противоречие органът не е приложил чл. 294,ал.1 ЗСВ.

Пред съда жалбата се поддържа от жалбоподателката лично и чрез процесуален представител – адв. П. на основанията, изложени в същата - за незаконосъобразност по чл.146,т.4 АПК поради противоречие на оспорения акт с материалния закон. .

Ответникът – директорът на Столично управление Социално осигуряване, чрез процесуален представител – юрк. Р. оспорва жалбата и иска от съда ад постанови отхвърлянето ѝ, като вземе предвид, че задължителният юридически стаж е регламентиран по Закона за съдебната власт е не по закона за висшето образование.

По делото са приети доказателствата по административната преписка, фактите, приети за установени в мотивите на оспорения акт не са спорни, съдът е сезиран с правен спор по приложението на материалния закон.

Съдът като обсъди доказателствата по делото и взе предвид доводите и възраженията на страните, и извърши дължимата служебна проверка на оспорения акт по реда на чл.168 АПК, намира от правна и фактическа страна следното:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е с дата 31.05.2013г., подадена е чрез ответника. Решението е връчено на 20.05.2013г., с оглед на което жалбата е в срок.

Жалбата е процесуално допустима, като подадена в срок и от лице с право на жалба, адресат на оспорения акт, подлежащ на оспорване пред съда, на основание чл.118 от КСО, с оглед на което е процесуално допустима и съдът е задължен да разгледа същата по същество.

По фактите, съдът приема следното:

С Решение № РО - 244/24.04.2013г. на директора на Столично управление "Социално осигуряване", е оставена без уважение жалбата по административен ред срещу Разпореждане № [ЕГН]-880316/15 от 19.02.2013г. издадено от ръководителя по пенсионно осигуряване при същото управление.

С разпореждането е прекратена получаваната от жалбоподателката наследствената пенсия за осигурителен стаж и възраст /ОСВ/, считано от 13.12.2012г., на основание чл.96, ал.1, т.4 от КСО - отпадане на основанието за получаването ѝ и е отказано възстановяването на наследствената ѝ пенсия за ОСВ.

На основание молба от 10.09.2007г. и уверение № 154/29.08.2007г., че е записана през-учебната 2007г държавна поръчка магистърска степен в Юридически факултет на Софийски университет "К. О." по специалност "право", е възстановена наследствена пенсия за ОСВ на жалбоподателката с разпореждане № [ЕГН] от

19.09.2007г. на Ръководител "ПО", считано от 10.09.2007г. Периодично и въз основа на представени уверения за записването на съответния курс, пенсията е осъвременявана на основание съответните законодателните промени и е изплащана за времето на обучение.

Жалбоподателката е представила на 14.12.2012г. уверение № 081/ 11.12.2012г., издадено от С. университет, съгласно което е дипломирана на 12.12.2012г. с протокол № 001/12.12.2012г.

С жалба от 25.01.2013г. до директора на С. , жалбоподателката е поискала да и бъде възстановена наследствената пенсия в рамките на 6 месечния срок, през който е стажант юрист в Софийски градски съд съгласно Заповед на министъра на правосъдието от 21.12.2012г. , и акт за встъпване в длъжност от 02.01.2013г., приложени към искането, ведно със съдебна практика на Върховен административен съд по сходни случаи – Решение № 19568/ 16.02.2010г. по адм.д. 10472/2009г. По тази жалба е постановено разпореждането от с изходящ номер от 19.02.2013г.(в същото е посочено и дата 07.02.2013г. на издаването му), в мотивите на което е прието, че на основание уверението за успешното дипломиране на жалбоподателката, считано от 13.12.2012г. наследствената пенсия следва да се прекрати, а доводите, че стажант –юристите продължават обучението си по време на задължителния стаж, е цитирана разпоредбата на чл. 34 от НПОС, органът се е позовал конкретно на ал.1 и ал.3 от последната, както и на чл. 82,ал.1 КСО за да постанови отказ да възстанови наследствената пенсия на жалбоподателката.

В решението си ответникът е приел приложимост на чл.34,ал.1т. 2 и ал. 3 НПОС , като допълнително се е позовал и на Закона за висшето образование – чл.44,ал.1 и ал.2 - които предвиждат обучението по всяка специалност от висшето образование от системата на висшето образование да завършва с държавен изпит или със защита на дипломна работа, което обстоятелство счита за настъпило на 12.12.2012г.. съгласно уверението за дипломирането на жалбоподателката. Поради отпаднало основание, следвало пенсията да бъде прекратена – чл. 96,ал.1,т.4 КСО.

Правни изводи на съда:

Обжалваното решение, представляващо индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, е издадено от компетентен орган и в кръга на предоставените му правомощия по чл. 117, ал. 3 от КСО, при спазване на предписаната от чл. 59 от АПК форма, при което не са налице основания по чл. 146, т. 1 и т. 2 за обявяване на нищожността му. Поради това е допустимо и разглеждане на неговата материална законосъобразност по повод на обжалването му пред съда.

Жалбоподателката се е позовала в хода на административното обжалване на съдебна практика на ВАС - Решение № 19568/ 16.02.2010г. по адм.д. 10472/2009г. , в същия смисъл са и Решение № 3259 / 07.03.2013 г. по адм.д. № 13418/2012 Г., Решение № 10586/ 18.07.2012г. по адм.д.. № 1774/2012 г. и Решение № 16036 / 06.12.2011 г. по адм.д.. № 10933/2010 г., всички на касационни състави от VI отделение на Върховен административен съд. Нормативната уредба приложима

към правното положение на жалбоподателката е идентична както към казусите в посочените решения на ВАС и настоящият състав на съда не следва да се отклонява от приетото, че провеждането на стаж като стажант-юрист е задължителен елемент от сложния фактически състав по придобиване на юридическа правоспособност по Закона за съдебната власт”. До полагане на държавния практико-теоретичен изпит след задължителния стаж дипломираните студенти-юристи не са придобили юридическа правоспособност и професионална квалификация, за да могат валидно да упражняват професията си, следователно продължават обучението си, продължават да учат и имат право да получават през време на този стаж наследствена пенсия по чл. 82, ал.1 от КСО в случай, че о отговарят на другите условия по разпоредбата, което и в казуса по делото е безспорно - и до успешното полагане на изпита за правоспособност.

Посоченото правно положение следва от чл.294,ал.1 от ЗСВ, според която за упражняването на юридическа професия нормативно е установено задължително изискване юристът да притежава удостоверение за правоспособност. След завършване на висшето образование по специалността "право" – по смисъла на чл. 45,ал. ал.1 и ал.2 от ЗВО, юридическа правоспособност се придобива след шестмесечен стаж като стажант-юрист и полагане на изпит след срока на стажа.

Обучението за придобиване на юридическа правоспособност продължава по време на този стаж, тъй като стажант-юристите се запознават практически с основните функции и с организацията на органите на съдебната власт, участват в изготвянето на проекти на съдебни актове, от което извод, че се продължава професионалното обучение на дипломираните студенти по специалността „право” и следователно те продължават да учат по смисъла на чл. 82,ал.1 КСО.По смисъла на последната разпоредба стажът се включва в срока на обучение,през което време няма основание да бъде прекратявана получаваната наследствена пенсия.

Основателен е доводът в жалбата за противоречие на чл. 34,ал. 3 от НПОС, с чл. 294,ал.1 ЗСВ, тъй като нормата на наредбата въвежда ограничаващо правило по отношение на стажант-юристите и неправилно изключва този времето на стажа по законовата разпоредба от периода, през който следва ад се получава наследствената пенсия на основание чл.82,ал.1 КСО. Поради посоченото противоречие, на основание чл.15,ал.3 от Закона за нормативните актове и на основание общия принцип по чл.5 АПК – за прилагане на нормативния акт от по-висока степен, към правното положение на жалбоподателката е приложимо правилото по чл.294,ал.1 ЗСВ за периода от време, през което следва да се счита за учаща при определяне на правото ѝ на наследствена пенсия по чл. 82,ал.1 КСО.

Също на основание принципа за прилагане на акта от по-висока степен, събраженията в мотивите на решението на ответника, основани на чл. 11, ал. 1 и чл. 13, ал. 1 от Наредбата за единни държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалността "право" и професионална квалификация "юрист" са без значение за времето, през което жалбоподателката следва да се счита за учаща за целите на прилагането на чл. 82,ал.1 КСО - относно изискването „продължава да учи” . Както се приема в цитираната съдебна практика, съдържанието на понятието

„продължава да учи” по смисъла на последната разпоредба следва да се разглежда в контекста на целите на съответното образование, което за специалността „право” безспорно е придобиване на юридическа правоспособност, която дава възможност в пълнота да се упражнява професията юрист. Това е възможно безспорно след провеждането на задължителния теоретико-практически стаж и полагане на изпит за правоспособност - чл. 13, ал. 3 от последната наредба, от което следва, че след полагане на държавните изпити студентите макар и да престават да се обучават като студенти, продължават да обучението си като стажант-юристи - чл. 13, ал.6 от последната наредба, съгласно която стажът представлява "практическо обучение на стажант-юристите".

Също основателен е и доводът в мотивите на жалбата, че не е дадено легално определение на понятието „ако учат”, употребено по чл.82,ал.1 КСО. Също допълнителен аргумент в подкрепа на тезата, че обучението по специалността продължава и след дипломирането е и обстоятелството, че стажант-юристите не получават заплащане.

За срока на продължаване на практическото обучение съдът се позовава на приетото в цитираното Решение № 3259 от 07.03.2013 г. по адм. д. № 13418/2012 г. на ВАС, съгласно което задължителният стаж няма самостоятелно правно значение, защото се явява своеобразно продължение на обучението по специалност „право” от практически аспект. Въз основа на представено удостоверение за правоспособност, издадено от Министерство на правосъдието е прието, че до датата, на което е придобита юридическата правоспособност лицето е имало право да получава наследствената си пенсия.

Изложеното обуславя извод, че жалбата е основателна, установява се материална незаконосъобразност по чл.146,т. 4 АПК на оспореното решение на директора на С., и съдът следва да отмени същото изцяло, както и разпореждането от 19.02.2013г. и върне делото като административна преписка на ръководителя "Пенсионно осигуряване" при С., за ново произнасяне с разпореждане - за изплащане на наследствената пенсия за ОСВ на жалбоподателката, съобразно даденото тълкуване на закона в мотивите на обжалваното решение, задължително за органа – чл.173, ал.2 АПК и определи срок за произнасяне.

Предвид изхода на делото и своевременно направено искане за разноси, неоспорено от другата страна, съдът следва да присъди такива на жалбоподателката в размер на 150 лв., съгласно представен списък за осъществено процесуално представителство.

На основание изложеното, и чл.172, ал.1 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № РО - 244/24.04.2013г. на директора на Столично управление "Социално осигуряване" и Разпореждане № [ЕГН]-880316/15 от 19.02.2013г. издадено от ръководителя по пенсионно осигуряване при същото управление, по

жалба на Х. К. И. с ЕГН [ЕГН] от [населено място].

ВРЪЩА делото като административна преписка на ръководителя по пенсионно осигуряване при Столично управление "Социално осигуряване", за ново произнасяне с разпореждане - за изплащане на наследствената пенсия за осигурителен стаж и възраст на Х. К. И. с ЕГН [ЕГН] от [населено място], съобразно даденото тълкуване на закона в мотивите на обжалваното решение, задължително за административния орган, като определя срок за решаване на въпроса по същество - 14-дневен срок от влизане в сила на съдебното решение.

ОСЪЖДА Столично управление „Социално осигуряване” да заплати на Х. К. И. с ЕГН [ЕГН] от [населено място] сумата от 150(сто и петдесет) лева за разноски.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред върховен административен съд в 14-дневен срок.

Административен съдия: